

Datum: 24-6-2024

Onderwerp: Zwemverbod en aanlegplek Kromme Rijn.

Geacht college en raadsleden,

Veel gemeentes zetten zich actief in om waterrecreatie voor iedereen mogelijk te maken. Zo kondigde de gemeente Utrecht aan verschillende aanlegplekken voor kano's te gaan realiseren langs de Kromme Rijn¹. Daarmee was het zwemverbod en het verwijderen van de aanlegplek in Bunnik een verrassend bericht. Aangezien ik in het verleden bij de provincie Noord-Brabant op dit dossier heb gewerkt en ik mij verbaasde over de afwegingen heb ik een WOO-verzoek gedaan bij de gemeente Bunnik. Graag wil ik hierbij ten eerste mijn waardering uitsprekend voor de professionele en gedegen manier waarop de medewerkers van de gemeente dit WOO-verzoek hebben uitgevoerd.

Op basis van de opgevraagde stukken over dit dossier wil ik graag mijn visie en aanbevelingen delen:

1. Er is en was een gerechtvaardigd belang van omwonenden om de overlast, met name in corona-tijd, tegen te gaan. Toch laat het dossier zien dat de gemeente te makkelijk is meegegaan in de (sterke) druk vanuit de omwonenden, zonder andere belangen hierin mee te wegen. Denk aan de belangen van alle recreanten, kanovaarders, kanoverhuurders en met name jongeren, waarvoor nu een unieke (zwem)locatie niet meer beschikbaar is. Uit de opgevraagde stukken komt naar voren dat deze andere belangen onvoldoende zijn meegewogen en dat er niet daadwerkelijk is gezocht naar alternatieve en betere oplossingen.
2. Door omwonenden is een beroep gedaan op het Binnenvaartpolitiereglement². Het binnenvaarreglement is ontworpen om de veiligheid op (drukke) vaarroutes te waarborgen. Het is dus niet bedoeld om ingezet te worden om overlast tegen te gaan. Het is begrijpelijk dat de omwonenden dit hebben aangegrepen om druk uit te oefenen, maar vanuit het bestuursrecht is het bedenkelijk dat ook de gemeente het BPR heeft aangegrepen om overlast tegen te gaan. De gemeente heeft hier immers andere middelen voor ter beschikking die te snel ter zijde zijn geschoven.
3. Het Binnenvaartpolitiereglement biedt expliciet de mogelijkheid om uitzonderingen te maken op het verbod bij bruggen te zwemmen als de lokale situatie dit toelaat. Het antwoord op de raadvragen (25-4-2022) dat deze bevoegdheid bij de "*hoofd ingenieur directeur van het Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat*" ligt is naar mijn mening niet correct, en ligt bij het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) als bevoegd gezag. Aangezien het aantal containerschepen, jachten en duwbakken op zijn zachtst gezegd vrij beperkt is op de Kromme Rijn, was dit logisch geweest om te onderzoeken. De gemeente had hier op zijn minst actief met het HDSR het gesprek over kunnen aangaan. Tevens is het BPR niet specifiek over tot welke afstand van een brug zwemmen niet toegestaan is. Dat betekent dat als de gemeente i.s.m. het HDSR bijvoorbeeld ook een duidelijke markering had kunnen

¹ <https://www.bunniksnieuws.nl/lokaal/recreatie/1041250/nieuwe-kanosteigers-bij-amelisweerd-en-rhijnauwen>

² <https://waterkaart.net/bpr/Binnenvaartpolitiereglement-BPR.pdf>

aanbrengen bij de brug. Dit had tot een nog veiligere zwembare situatie geleid. Goed om hierbij aan te merken dat het in Nederland het overal toegestaan is om te zwemmen, behalve als dat expliciet verboden is. Ook op niet formeel aangewezen zwemlocaties³.

4. Naast het zwemverbod heeft de gemeente ook de aanlegplek voor kano's verwijderd in reactie op druk vanuit de omwonenden. Het argument hierbij was dat de vergunning ontbrak. Voor de goede orde, de aanlegplek lag er al in 2015, en is feestelijk door de gemeente geopend. Het HDSR heeft in de correspondentie tevens expliciet de mogelijkheid geboden alsnog een vergunning aan te vragen en deze aanlegplaats te behouden. Het verwijderen van de aanlegplaats was hiermee niet nodig, en ook hier had de gemeente een pas op de plaats kunnen maken t.o.v. de druk vanuit omwonenden. Het ook vooraf raadplegen van andere belanghebbenden was hier de enige logische stap geweest. Ook omdat de overlast vanuit alleen deze kanoaanlegplaats niet significant is. Het terugplaatsen van deze aanlegplaats op deze unieke locatie, tegen het centrum van Bunnik, is daarom de enige logische optie. Hopelijk met een net zo'n feestelijke opening als in 2015.
5. Het college van B&W is in dit dossier, buiten het beantwoorden van enkele raadvragen, de grote afwezige. Nu is een terughoudende rol van de burgemeester in verband met de locatie van ambtswoning verstandig en te prijzen, maar de wethouders in het college hadden een actievere rol kunnen spelen in dit dossier. Nu is er een situatie ontstaan waarin omwonenden op de stoel van de gemeente zijn gaan zitten, o.a. door de ambtelijke organisatie onder druk te zetten om specifieke maatregelen te nemen. Meer sturing vanuit B&W had tot een betere uitkomst geleid door a) voorbij het belang van alleen de omwonenden te kijken, en ook de belangen van anderen te betrekken en b) om ook op bestuurlijk niveau, samen met het HDSR, tot een betere oplossing te komen. Zoals eerder beschreven zijn deze oplossingen er wel degelijk.

Kortom, Bunnik heeft decennialang een bijzondere plek naast het centrum gehad waar kinderen in de natuur konden zwemmen, kanovaarders konden aanmeren en de lokale horeca konden bezoeken. Een plek waar andere gemeentes veel geld voor over hebben om dit ook in hun kern te realiseren. Een plek die helaas in korte tijd is verdwenen, maar die ook in korte tijd terug kan komen als de gemeente, samen met omwonenden, zwemmers en kanovaarders tot een oplossing te komen die voor iedereen een stap vooruit is.

Met vriendelijke groet,

Frank Wagemans

³ <https://unievandwaterschappen.nl/waterkwaliteit/zwemwater-in-nederland/>